

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for, at KNR forpligtes til at radiotransmittere møderne i Inatsisartutsalen, i et nærmere fastsat omfang.

Medlemmerne af Formandskabet

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit, formand

Inatsisartutmedlem Vivian Motzfeldt, Siumut, næstformand

Inatsisartutmedlem Laura Táunâjik, Siumut

Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Henrik Fleischer, Partii Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 26. april 2017 under FM2017 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Med nærværende forslag ønsker forslagsstillerne at muliggøre en landsdækkende radiotransmission af møderne i Inatsisartutsalen. Forslaget lægger op til, at Kalaallit Nunaata Radioa (KNR) - som eneste nuværende landsdækkende udbyder af radioprogrammer - forpligtes til at transmittere de omtalte møder i et nærmere fastsat omfang, der dog ikke beskrives nærmere.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under førstebehandlingen blev der af alle parter udtrykt generel opbakning til målet med nærværende forslag – nemlig at sikre en større del af befolkningen mulighed for at følge

møderne i Inatsisartutsalen gennem en landsdækkende radiotransmission. Forslaget nød dog ikke fuld opbakning i sin nuværende form, bl.a. pga. forskellige politiske holdninger om indskrænkning af det nugældende armslængdeprincip anvendt overfor KNR og KNR's redaktionelle frihed f.s.v. angår programfladen. Som et alternativ til en forpligtelse af et bestemt nyhedsmedie blev et ændringsforslag fremsat af Atassut. Forslaget blev henvist til Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke bl.a. med henblik på en drøftelse af alternativer til sikring af målet om en landsdækkende radiotransmission af møderne i Inatsisartutsalen.

3. Dialogmøde

Udvalget modtog den 8. maj 2017 en invitation til et fælles møde mellem Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke samt KNR's bestyrelse. Invitationen er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 3**. Mødet blev afholdt den 11. maj 2017.

På mødet gjorde KNR det klart, at man ikke er imod at sende fra møderne i Salen igen. Dog opfordrede KNR til, at man ikke udelukkende ser på den begrænsede mulighed i en ekstra FM-kanal, men også har fokus på fremtidens muligheder via f.eks. DAB-radio.

I nærværende betænkning skal udvalget dog bemærke, at udvalget ikke anser anvendelsen af ordet 'radio' i nærværende forslags afstemningstema, som begrænset til FM- eller AM-radio. Udvalget hilser derfor en mere fremtidssikker løsning velkommen, og har fuld tiltro til, at Naalakkersuisut vil medtage disse muligheder i sit arbejde, måtte nærværende forslag blive vedtaget.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Et sundt demokrati er kendetegnet ved åbenhed, oplysning og inddragelse. Netop af denne grund finder udvalget formålet med nærværende forslag støtteværdigt. Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke er bevidst om de udfordringer, samfundet står overfor f.s.v. angår motivation af vores næste generationer til aktivt at indgå i vores demokrati – enten som aktive vælgere eller som næste generations politikere. Her har vi som nuværende politikere selv et ansvar, bl.a. ved at gøre politik nærværende, tilgængeligt og forståeligt. Befolkningen kan ikke tvinges til at deltage i de centrale dele af vores demokrati, herunder stemmeafgivelse, offentlig debat om hverdagens rammer og offentlig debat om vores folkevalgtes arbejde. Befolkningen bør dog så vidt muligt motiveres til deltagelse og sikres adgang til mest mulig oplysning. Det gør vi bl.a. ved at gøre politikken og politikførelsen tilgængelig og synlig. Her er muligheden for at følge med i den lovgivende forsamlings debatter - uden filter og uden redigering - helt central.

4.1 Tidligere og nuværende transmission

Vi har i Grønland tidligere haft en lang tradition for direkte radiotransmission af Inatsisartuts møder – om end hovedsageligt på grønlandsk. I dag foregår den direkte transmission via KNR's landsdækkende TV-kanal 'KNR2', hvor seerne har mulighed for selv at vælge sprog – dette dog kun såfremt borgerne har et fjernsyn tilgængeligt i dagtimerne, mens der er møde i Inatsisartutsalen. Disse møder ligger i dag, som udgangspunkt indenfor normal arbejdstid.

Herudover tilbyder Inatsisartut selv befolkningen muligheder for at følge Inatsisartuts møder i Inatsisartutsalen via hjemmesiden www.inatsisartut.gl. Denne streamingtjeneste findes ligeledes på både grønlandsk og dansk, og kan følges live eller til enhver tid efterfølgende. En direkte streaming af møderne i Inatsisartutsalen kræver dog internetforbindelse med et vist råderum for dataforbruget, samt adgang til hjemmesiden indenfor den normale arbejdstid. Den sidste mulighed for at følge medlemmerne af Inatsisartuts møder uredigeret er ved fysisk tilstedeværelse i Inatsisartutsalen – en mulighed kun borgere og besøgende i Nuuk kan anvende – og kun i det omfang, de ikke har arbejde eller andre aktiviteter i dagtimerne. Det er således tydeligt, som angivet både i forslaget's begrundelse og Naalakkersuisuts svarnotat, at der er visse begrænsninger i mulighederne for at følge Inatsisartuts samlinger direkte og i uredigeret form.

4.2 Forslagets konsekvenser

Udvalget kan konstatere ud fra Naalakkersuisuts svarnotat, førstebehandlingen af forslaget samt den offentlige debat af forslaget, at der synes at være forskelligartede opfattelser af, hvilke krav, der følger en eventuel vedtagelse af nærværende forslag.

Implementeringsmuligheder

Udvalget finder målet med forslaget helt klart fastlagt – der ønskes en radiotransmission af møderne i Inatsisartutsalen, transmissionen ønskes foretaget af KNR og arbejdet med så vidt muligt at sikre dette pålægges Naalakkersuisut.

En fortolkning af forslaget som værende stærkt begrænsende og dikterende for midlet, hvorpå det ønskede mål ønskes tilvejebragt, syntes at udgøre en af baggrundene for den animerede debat under forslaget's førstebehandling. Denne fortolkning er udvalget ikke enig i. Af forslaget fremgår alene et ønske om radiotransmission i et ikke nærmere beskrevet omfang, samt at radiotransmissionen skal foretages af KNR. En vedtagelse af forslaget vil således alene udstikke målet for Naalakkersuisuts pålagte arbejde. Dog har forslagsstillerne beskrevet en række muligheder for en fremtidig landsdækkende radiotransmission. Disse muligheder fremgår af forslaget's begrundelse uden dog at være udtrykt som krav. Udvalget finder det positivt, at forslagsstillerne har forsøgt at skitsere en række mulige løsninger på det i forslaget

angivne ønske. Dette giver således netop Inatsisartut mulighed for eventuelt at debattere hensigtsmæssige løsninger.

I udvalgets optik følger det af forslaget samt forslagets begrundelse, at en vedtagelse af forslaget i sin oprindelige form **ikke vil medføre**:

1. et krav om en konkret arbejdsform for det af Inatsisartut pålagte arbejde overfor Naalakkersuisut
2. et krav om ændring af den nuværende public serviceaftale i form af f.eks. en tillægsaftale
3. et krav om direkte radiotransmission
4. et krav om uafbrudt radiotransmission
5. et krav om, at radiotransmissionen skal dække 100 % af Inatsisartuts møder i Inatsisartutsalen
6. et krav om, at den nuværende landsdækkende FM-kanal skal anvendes til transmission af Inatsisartuts møder
7. et krav om oprettelse og finansiering af endnu en landsdækkende FM-kanal
8. et krav om ændring af den nugældende lovgivning, da denne udelukkende udstikker minimumskravene for public service aftalen mellem Naalakkersuisut og KNR

Armslængdeprincippet og den redaktionelle frihed

Et centralt element i drøftelsen af nærværende forslag i Inatsisartut har været indskrænkelse af den redaktionelle frihed samt armslængdeprincippet. Spørgsmålene har været, hvorvidt forslagets vedtagelse vil kunne betyde en indskrænkning af den redaktionelle frihed, om armslængden til KNR ændres og om armslængden kan ændres. I den sammenhæng finder udvalget det helt centralt at understrege, at nærværende forslags afstemningstema lyder som følger:

*”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges **at arbejde for**, at KNR forpligtes til at radiotransmittere møderne i Inatsisartutsalen, i et nærmere fastsat omfang.”*

(Udvalgets fremhævnning)

Med ovenfor fremhævede formulering er det den gængse forståelse i Inatsisartuts forhandlinger, at Naalakkersuisut ikke pålægges at sikre en forpligtelse af KNR. Naalakkersuisut pålægges alene at arbejde for denne forpligtelse. Heraf følger, at en vedtagelse af forslaget i sin oprindelige form **alene vil medføre** følgende:

1. et krav om, at Naalakkersuisut skal arbejde loyalt for en opfyldelse af det politiske mandat efter bedste evne – i dette tilfælde at sikre en radiotransmission af møderne i Inatsisartutsalen. Og såfremt dette lykkedes:
 - et krav om, at KNR skal sørge for radiotransmissionen

F.s.v. angår spørgsmålet om, hvorvidt Inatsisartut overhovedet kan ændre armslængden, kan det alene konstateres, at de nugældende rammer for armslængden i forhold til KNR's virke er fastsat ved lov – en lov, der er vedtaget af Inatsisartut. Konkret indgås public service aftalen mellem KNR og Naalakkersuisut – her er det for udvalget centralt at pointere, at der er tale om en aftale indgået mellem to parter. Der er således ikke tale om direkte tvang.

4.3 Ændringsforslag

Udvalget stiller sig undrende overfor Naalakkersuisuts omtale af muligheden for et ændringsforslag. I sit svarnotat, fremkommer Naalakkersuisut således med et klart ønske om et ændringsforslag, der er mere åbent for flere løsningsmodeller – dog uden selv at fremsætte et ændringsforslag. Udvalget skal i den sammenhæng erindre Naalakkersuisut om, at Naalakkersuisut til enhver tid inden eller under behandlingen af Inatsisartuts medlemsforslag, kan fremkomme med ændringsforslag, måtte Naalakkersuisut anse dette for hensigtsmæssigt eller ønskeligt. Det kan derfor undre, at Naalakkersuisut, grundet den manglende opbakning til forslaget i dets oprindelige form, ikke har fundet anledning til at formulere et ændringsforslag.

Under førstebehandlingen fremkom Atassut med et ændringsforslag til nærværende beslutningsforslag. Ændringsforslaget lød som følger:

”Naalakkersuisut skal pålægges at arbejde for at åbne et landsdækkende radiokanal, som skal anvendes til direkte transmission af møderne fra Inatsisartutsalen og til at administrere denne kanal skal nyhedsmediet findes ved åben licitation.”

Udvalget anser Atassuts ændringsforslag som én mulig løsning ud af flere og ser, ligesom Atassut, muligheder i at inddrage andre aktører end KNR. Udvalget anser således ikke KNR, som eneste mulige aktør i sikringen af en landsdækkende radiotransmission af møderne i Inatsisartutsalen. Ydermere, tolker udvalget Naalakkersuisuts svarnotat som et udtryk for imødekommenhed overfor at finde den mest hensigtsmæssige løsning.

Jf. afsnit 4.2 om implementeringsmulighederne, er det udvalgets holdning, at det står Naalakkersuisut frit for at forhandle omfanget af radiotransmissionen, samt midlet for transmissionen foruden mulighederne for pauser i radiotransmissionen. Udvalget ønsker at

opretholde denne mulighed. Dog ønsker udvalget ikke at skabe en situation, hvor der kan sættes spørgsmålstegn ved den lovgivende forsamlings ønske om at begrænse pressens redaktionelle frihed. Dette uagtet juridiske fortolkninger og vurderinger.

På baggrund af ovenstående behandling af nærværende beslutningsforslag samt allerede fremsat ændringsforslag, ønsker udvalget at fremsætte følgende nye ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for at sikre en landsdækkende radiotransmission af møderne i Inatsisartutsalen, i et nærmere fastsat omfang.”

Med udvalgets ændringsforslag vil Naalakkersuisut udelukkende blive pålagt at arbejde loyalt for at sikre en landsdækkende radiotransmission af møderne i Inatsisartutsalen. Omfanget, vilkårene, drift, aktør m.v. vil være op til Naalakkersuisut at vurdere efter bedste evne, og ud fra eksterne aktørers interesse, i sikringen af befolkningens uredigerede adgang til radiotransmission af møderne i Inatsisartutsalen.

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Af forslaget fremgår det dog, at de økonomiske og administrative konsekvenser vil afhænge af, hvorledes forslaget implementeres. Ved etablering af en eller to FM-kanaler oplyser forslagsstillerne, at omkostningerne forbundet hermed vurderes til henholdsvis 8 mio. kr. for en kanal og ca. 15 mio. kr. for to kanaler. De årlige driftsomkostninger vil beløbe sig til henholdsvis 800.000 kr. og 1,5 mio. kr. På det i afsnit 3 nævnte dialogmøde oplyste KNR, at de nyeste tal viser, at én ny FM-kanal vil koste 18 mio. kr. Udvalget stiller sig undrende over den meget store prisforskel, i forhold til nærværende forslags oplysninger, men tager dette til efterretning. Udvalget skal således opfordre Naalakkersuisut til i vurderingen af den bedst mulige løsning på en radiotransmission medregne både brugernes ønsker samt de økonomiske begrænsninger og muligheder, måtte nærværende forslag blive vedtaget i Inatsisartut.

Inddrages en del af KNR's nuværende sendeflade gennem public-serviceaftalen med KNR vil dette ikke kræve administrative ressourcer hos Selvstyret. Søges en løsning opnået gennem lovtiltag, vurderes dette ikke til at overstige 1/3 AC-årsværk.

F.s.v. angår udvalgets ændringsforslag, er det udvalgets vurdering, at de økonomiske og administrative konsekvenser ligeledes vil afhænge af den valgte løsningmodel. Det oprindelige forslags mulige løsninger er til stadighed aktuelle skulle udvalgets ændringsforslag blive vedtaget. Dog kan udvalgets ændringsforslag også resultere i f.eks. en

åben licitation, som også er ønsket i Atassuts ændringsforslag. De forventede administrative omkostninger hertil vurderes til ikke at overstige 400.000 kr.

5. Udvalgets indstillinger

Et **enigt** udvalg fremsætter følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for at sikre en landsdækkende radiotransmission af møderne i Inatsisartutsalen, i et nærmere fastsat omfang.”

Et **enigt** udvalg indstiller udvalgets **ændringsforslag til vedtagelse.**

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Mimi Karlsen
Formand

Vivian Motzfeldt

Laura Táunâjik

Peter Olsen

Henrik Fleischer